

پارستان شهدای نجف

مراقبت از فیستول و گرافت در بیماران دیالیزی

گروه هدف: بیماران دیالیزی

www.shlenjan.mui.ac.ir
شماره تماس: 03152237326
واحد آموزش به بیماران 2209

کد پمفلت : Sh.L/EP/013/AC
بازنگری : بهار 1403

محافظت از فیستول یا گرافت

- اجازه ندهید کسی از دستنی که فیستول یا گرافت دارد، فشار خون شما را اندازه گیری کند. برای این کار از دست دیگر شما استفاده کند.
- اجازه ندهید کسی از دستنی که فیستول یا گرافت دارد، خونگیری کند.
- اگر ارتعاش یا صدای فیستول یا گرافت شما از بین رفت یا متفاوت به نظر می رسد، پرسنل دیالیز را فوراً خبر کنید. این به این معنی است که فیستول یا گرافت خوب کار نمی کند.

منبع:

<http://www.kidney.org/patients/kidneyliving/index.cfm>

- در طی دیالیز به سمت محل فیستول یا گرافت سرفه یا عطسه نکنید.
- اگر بعد از خارج کردن سوزن‌ها، خودتان روی فیستول یا گرافت را نگه داشته اید یک دستکش تمیز بپوشید و از گاز تمیز استفاده کنید.
- برای توقف خونریزی، بعد از خارج کردن سوزن‌ها، روی محل فیستول یا گرافت به آرامی فشار وارد کنید. فقط جایی را که سوزن قرار داشته فشار دهید. هرگز بالای محلی که سوزن قرار داشته فشار وارد نکنید.
- اگر محل فیستول یا گرافت، زخمی، متورم، قرمز یا گرم شد به پرسنل دیالیز اطلاع دهید. این علائم می تواند نشانگر عفونت باشد.

تصویر گرافت شریانی - وریدی سالم که مدتی است برای دیالیز استفاده می شود

پیشگیری از عفونت :

- از تیم مراقبتی دیالیز خود بخواهید تا در مورد پیشگیری از عفونت و حفظ عملکرد مناسب فیستول یا گرافت به شما آموزش دهند .
- محل فیستول یا گرافت را روزانه با صابون آنتی باکتریال بشوئید . از تیم مراقبتی دیالیز خود بخواهید تا صابون خوبی به شما معرفی کنند .
- قبل از هر بار دیالیز محل فیستول یا گرافت را بشوئید . مرکز دیالیز دارای دستشویی و صابون آنتی باکتریال می باشد .
- فیستول یا گرافت را نخارانید تا خراشیده نشود . ناخنهای شما می تواند منبع عفونت باشد .
- پرستار یا تکنسین باید محل فیستول یا گرافت را قبل از وارد کردن سوزنها با محلول ضدعفونی کننده تمیز کند . بعد از ضدعفونی به محل فیستول یا گرافت خود دست نزنید .
- پرستار یا تکنسین دیالیز باید هنگام کار با فیستول یا گرافت شما ماسک جراحی بزنند و دستکش های تمیز بپوشند .

- در بیمارستان از پرستار بخواهید به شما نشان دهد که در منزل چگونه راه دسترسی عروقی خود را از نظر وجود ارتعاش کنترل کنید .
- از پزشک در مورد زمان شروع ورزش برای کمک به آماده شدن فیستول سؤال کنید .
- پزشک باید راه دسترسی عروق را بررسی کند تا از آماده شدن آن مطمئن شود .
- در صورت بروز موارد زیر با پزشک تماس بگیرید :
  - ❖ قرمزی ، درد ، تورم یا احساس گرمی در محل جراحی
  - ❖ احساس تنگی نفس
  - ❖ ایجاد علائم شبیه آنفلوانزا
  - ❖ درجه حرارت 38 درجه یا بالاتر

اگر فیستول ، گرافت یا کاتتر خوب کار نکند چه می شود ؟

اگر راه دسترسی عروقی شما خوب کار نکند ، کفایت دیالیز شما کاهش می یابد . دیالیز کافی به دلایل زیر اهمیت دارد :

- ارتقاء سطح سلامتی
- کمک به زندگی طولانی تر
- بهبود کیفیت زندگی
- عدم نیاز به بستری شدن در بیمارستان

راه دسترسی عروق در همودیالیز چیست ؟

وقتی کلیه های شما نارسا می شوند ، همودیالیز مواد زائد و آب اضافی را از خون شما خارج می کند . قبل از اینکه همودیالیز انجام شود ، باید بین خون موجود در رگهای شما با دستگاه همودیالیز ارتباط برقرار شود . سه نوع مختلف راه دسترسی عروقی برای انجام همودیالیز وجود دارد که فیستول ، گرافت و کاتتر نامیده می شوند . در این نوشته ، به مراقبت از فیستول و گرافت می پردازیم و مراقبت از کاتتر را در نوشته ی دیگری می آوریم .

نکاتی در مورد مراقبت از راه دسترسی عروقی بعد از جراحی

- محل عمل را خشک نگه دارید ؛ تا زمان التیام آن می توانید دوش بگیرید ولی داخل وان ، استخر و ... نمی توانید بروید .
- از نظر خونریزی آن را مشاهده کنید .
- تمام داروهای تجویز شده را طبق دستور مصرف کنید .
- به اندازه کافی استراحت کنید .
- بازوی خود را مستقیم و بالاتر از سطح قلب نگهدارید تا زمانی که محل عمل التیام یابد .